

Modificari Ghid-Partea a III-a:

6.2. Urmărirea desfășurării evaluării la nivelul Consiliului Agenției

Pentru fiecare misiune de evaluare, *Departamentul de evaluare a calității* propune spre aprobare Consiliului Agenției un **director de misiune**, de regulă din rândul membrilor Consiliului ARACIS, o **echipă (comisie)** de evaluare și un **coordonator al echipei**.

Directorul de misiune selectează din Registrul de experți evaluatori membrii echipei (comisia) de evaluare și propune spre aprobare Biroului Executiv al Consiliului ARACIS un **coordonator al misiunii de evaluare**, care face parte din *Comisia de evaluare instituțională* sau, după caz, în funcție de specificul instituției, din *Registrul de evaluatori* al ARACIS.

Pentru selectarea experților se ține seama de elementele cuprinse în ANEXA 6.1.

Aplicarea mecanismelor externe de evaluare a calității trebuie să fie cât mai transparentă și eficientă și totodată să nu consume mai multe resurse decât este necesar. În acest scop, echipa (comisia) de experți evaluatori folosește informațiile existente și suportul documentar ale furnizorului de programe de studii. Astfel, documentele interne sunt supuse spre examinarea evaluatorilor desemnați de Agenție ca documente de autoevaluare. Evaluatorii vor folosi, de asemenea, și alte informații și documente disponibile în format electronic, de exemplu, pe un site intranet al instituției de învățământ superior.

III.4. RAPORTUL DE EVALUARE INSTITUȚIONALĂ EXTERNĂ AL AGENȚIEI

10. Conținutul și structura *Raportului de evaluare instituțională externă al Agenției*

Constatările evaluării instituționale externe se concretizează într-un **Raport de evaluare instituțională al Agenției**, care se dă publicității. Concluziile acestui raport reprezintă evaluarea finală în legătură cu **credibilitatea care poate fi acordată managementului instituției în materie de asigurare a calității programelor de studii și de respectare de către acesta a standardelor academice de acordare a diplomelor de absolvire**. Concluziile se bazează pe o serie de constatări ale evaluării, precum măsura în care a fost asigurată calitatea, luând în considerare situația reală observată în timpul vizitei de evaluare, contextul/condițiile și misiunea instituției, dar și felul în care a fost ea gestionată și reflectată în evidența primară a instituției.

- În **Raportul de evaluare instituțională externă al Agenției** se precizează una dintre cele trei afirmații, cu caracter de concluzie sau de calificativ, legate de credibilitatea managementului asigurării calității în instituția evaluată, respectiv **„grad de încredere ridicat”, „încredere”, „grad de încredere limitat”** sau **„lipsă de încredere”**. Pentru acordarea calificativelor, în **Raportul de evaluare instituțională externă** se va specifica nivelul de îndeplinire a standardelor, prin indicatorii de performanță realizați precum și îndeplinirea cerințelor normative obligatorii. **Agencia se așteaptă ca aceștia să se situeze cel puțin la nivelul corespunzător realizat la acreditarea de program și respectiv, instituțională.**

Stabilirea gradului de credibilitate este, în esență, o apreciere cu un anumit nivel de relativitate. În termeni generali, atunci când echipa de evaluare apreciază pe baza documentelor de evidență ale instituției și a constatărilor din timpul vizitei, că instituția asigură corespunzător condițiile de calitate și standardele și, în acest temei, creează condiții și pentru asigurarea viitoare a calității, se acordă calificativul **„grad de încredere ridicat”**. Calificativul **„Încredere”** se acordă dacă se constată că sunt îndeplinite cerințele normative obligatorii referitoare la calitatea personalului didactic și cele referitoare la baza materială, inclusiv pentru programele de studii evaluate, standardele din domeniile de calitate A - **Capacitatea instituțională**, B - **Eficacitatea educațională**, Criteriul B4 - **activitatea financiară a organizației** și C - **Managementul calității** însă la un număr limitat de

standarde de calitate indicatorii de performanță nu sunt realizați la nivelul minim. Prin propunerea acestui calificativ comisiile de experți evaluatori apreciază că există posibilitatea ca într-un interval de timp de un an activitatea educațională să poată atinge nivelul standardelor în vigoare, pe baza unui plan de măsuri la nivel instituțional.

Atunci când echipa are unele îndoieli, fie în legătură cu asigurarea curentă a calității și a standardelor, fie în legătură cu capacitatea instituției de a menține calitatea și standardele în viitor, se acordă calificativul **„grad de încredere limitat”** și se fac recomandări de remediere imediată a situației. Atunci când echipa acordă calificativul **„lipsă de încredere”** unei instituții, ea trebuie să indice clar elementele care au stat la baza acestei aprecieri. În cazul acordării ultimelor două calificative, instituția este invitată ca în interval de un an universitar să ia măsuri energice de remediere a lipsurilor sau neajunsurilor. În eventualitatea că instituția nu se angajează pe calea corectării sau remedierii în perioada de un an universitar, Agenția propune MECI inițierea procedurilor de anulare a autorizației de acreditare, conform legislației în vigoare.

Secțiunea finală a raportului de evaluare prezintă, de asemenea, justificarea gradului de încredere ce se poate acorda, în mod rezonabil, ținând seama de **acuratețea, integritatea, caracterul complet și corect al informațiilor** pe care instituția le diseminează în legătură cu calitatea programelor sale și cu standardele de certificare a absolvirii acestor programe.

În elaborarea aprecierilor sale, echipa acordă o atenție deosebită cerințelor Agenției în două domenii cheie. Prima cerință este ca **instituția să apeleze frecvent la evaluatori externi independenți** în cadrul procedurilor interne de autoevaluare instituțională a asigurării calității. A doua cerință constă în utilizarea în mod similar a unor **experți independenți din străinătate** în aplicarea procedurilor de evaluare periodică internă la nivel de discipline, de programe de studii sau de cercetare. Echipa de evaluare instituțională a Agenției nu este în măsura să facă o evaluare care să se finalizeze cu calificativul **„grad de încredere ridicat”**, dacă unul din aceste elemente este deficitar.

Aprecierile legate de credibilitatea instituției, respectiv **„grad de încredere limitat”** și **„lipsa de încredere”** sunt însoțite de **recomandări**, care urmează a fi luate în considerare de către instituție, în ordinea priorităților, după cum urmează:

- Recomandări „esențiale” se referă la măsuri, pe care echipa de evaluare le consideră a fi importante din punct de vedere al asigurării calității și care solicită acțiuni corective urgente.
- Recomandări „preventive” se referă la aspecte pe care echipa le consideră că sunt potențiale elemente sau surse de risc pentru calitate și care solicită acțiuni corective preventive;

- Recomandări „dezirabile” se referă la măsuri a căror aplicare ar putea îmbunătăți calitatea programelor și ar asigura în viitor standarde de referință mai înalte.

Partea finală a raportului poate sublinia, totodată, **aspectele de bună practică** în managementul calității și în redefinirea standardelor de referință la nivel instituțional și la nivel de programe de studii.

Raportul de evaluare instituțională externă al Agenției cuprinde, de obicei, și unele *comentarii asupra altor aspecte*, precum: caracteristici organizatorice, puncte forte și limite în conceperea și aplicarea metodelor instituționale de asigurare a calității; calitatea programelor de studii și standardele de absolvire. În raportul final se găsește, de asemenea, o **apreciere de sinteză pentru fiecare program de studiu** cuprins în evaluarea instituțională. Raportul specifică, totodată, **domeniile în care există motive întemeiate pentru implementarea imediată a unui plan de măsuri corective** la nivel de program de studiu/de disciplină sau la nivel instituțional.

Structura **Raportului de evaluare instituțională externă al Agenției** este prezentată în **ANEXA 10.1**. În **ANEXA 10.2** sunt prezentate indicații privind situații posibile în care rezultatele evaluării externe determină acordarea calificativelor.

Indicații privind situații posibile în care rezultatele evaluării externe determină acordarea calificativelor

În urma evaluării periodice externe a asigurării calității din universitățile acreditate, denumită și **evaluare externă instituțională**, concluzia raportului constă în aprecieri și **calificative** care pot conduce la constatarea unei stări corespunzătoare a calității, cu sau fără formularea unor recomandări ameliorative a căror realizare este de competența universității, sau la constatarea că nu sunt îndeplinite standardele minime de calitate.

1. Calificativul **Grad de încredere ridicat** se acordă numai dacă se constată îndeplinirea cerințelor normative obligatorii și a standardelor de calitate aferente tuturor componentelor misiunii asumate și declarate de universitate. Dacă pentru o instituție de învățământ superior acreditată este propus acest calificativ, ARACIS trimite Ministerului Educației, Cercetării și Inovării un raport care conține sinteza argumentelor prin care îl justifică. Calificativul certifică îndeplinirea standardelor de calitate și își păstrează valabilitatea pe întreaga perioadă până la viitoarea evaluare instituțională externă, dacă la *vizita scurtă* efectuată de ARACIS după intervalul de trei ani de la data evaluării externe nu se constată abateri de la condițiile în care calificativul a fost acordat.

2. Calificativul **Încredere** se acordă dacă se constată că sunt îndeplinite cerințele normative obligatorii referitoare la calitatea personalului didactic și la baza materială, inclusiv pentru programele de studii evaluate, standardele din domeniile de calitate *A - Capacitatea instituțională*, *B - Eficacitatea educațională*, *Criteriul B4 - activitatea financiară a organizației* și *C - Managementul calității* însă la un număr limitat de standarde de calitate indicatorii de performanță nu sunt realizați la nivelul minim. Prin propunerea acestui calificativ, comisiile de experți evaluatori apreciază că există posibilitatea ca într-un interval de timp de un an activitatea educațională să poată atinge nivelul standardelor educaționale în vigoare, pe baza unui plan de măsuri la nivel instituțional.

După un an de la finalizarea evaluării, instituția poate depune la ARACIS un raport în care să dovedească îndeplinirea cerințelor prevăzute în planul de măsuri pentru ca activitatea să poată atinge nivelul standardelor educaționale în vigoare. Pe baza acestui raport, ARACIS efectuează o evaluare care poate conduce la obținerea calificativului **Grad de încredere ridicat**, dacă se constată că deficiențele au fost remediate ca urmare a aplicării planului de măsuri, sau poate menține calificativul propus inițial.

3. Acordarea calificativului **Grad de încredere limitat** este determinată de faptul că există dovezi evidente sau se constată aspecte conform cărora capacitatea instituțională de management al calității programelor și/sau standardelor de certificare într-o manieră solidă și eficientă este limitată sau potențial limitată în viitor. O astfel de concluzie se poate baza pe deficiențe fie ale managementului structurilor și procedurilor instituționale sau în procesul de implementare la nivel de programe sau discipline. Încrederea poate fi limitată și datorită amplitudinii sau tipologiei deficiențelor identificate în oricare domeniu sau program evaluat. De asemenea, Agenția poate decide asupra acordării calificativului **Grad de încredere limitat** dacă există motive justificate de îndoială în a considera că informațiile furnizate de instituție și disponibile public sunt complete, corecte și de încredere sau atunci când instituția utilizează într-o măsură redusă examinatori externi independenți în cadrul evaluărilor periodice interne de discipline sau programe de studii. Astfel, calificativul **Grad de încredere limitat** se acordă și dacă, în condițiile respectării standardelor S.A.1.1.Misiune, obiective și integritate academică și S.A.1.2.Conducere și administrație, se constată că misiunea asumată de instituție nu este realizată corespunzător în toate componentele sale, dacă se constată neîndeplinirea unor cerințe normative obligatorii la unele programe de studiu evaluate iar la un număr de standarde de calitate indicatorii de performanță nu sunt realizați la nivelul minim, însă comisiile de experți, Departamentul de evaluare externă a calității și Consiliul ARACIS apreciază că există totuși premisele ca într-un interval de timp de un an activitatea educațională să poată atinge nivelul standardelor educaționale în vigoare, pe baza unui plan de măsuri. După un an de la finalizarea evaluării instituția este obligată să depună la ARACIS un raport în care să dovedească îndeplinirea cerințelor prevăzute în planul de măsuri pentru ca activitatea să poată atinge nivelul standardelor educaționale în vigoare.

Acordarea calificativului **Grad de încredere limitat** conduce la un set de recomandări considerate a fi esențiale, eventual însoțite de recomandări cu caracter preventiv și/sau dezirabil.

4. Calificativul **Lipsă de încredere** se acordă dacă se constată nerespectarea standardelor de calitate din *Domeniul A - Capacitatea instituțională*, dacă se constată că nu este asigurată eficacitatea educațională la majoritatea programelor de studiu evaluate, că nu sunt respectate cerințele normative obligatorii sau un număr semnificativ de standarde de calitate dintr-unul sau mai multe domenii de calitate prevăzute în Art.10 din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației**, astfel cum a fost aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006, cu modificările ulterioare.**

Acordarea calificativului **Lipsă de încredere** indică faptul că există dovezi substanțiale legate de deficiențe serioase și fundamentale ale capacității instituționale de a asigura și menține calitatea programelor și a standardelor de certificare/acordare a diplomelor atât la nivel instituțional cât și de programe de studii. Decizia va fi însoțită de un număr semnificativ de exemple și recomandări

considerate esențiale și, de asemenea, de un număr de recomandări considerate preventive și care ar trebui să fie urmate pentru a permite acordarea, în urma unei alte evaluări, a unui calificativ îmbunătățit. **Neîndeplinirea cerințelor normative obligatorii pentru unele programe de studii și la nivel instituțional constituie motive serioase pentru ca Agenția să acorde calificativul *Lipsă de încredere*. Întrucât** unul dintre standardele care definesc nivelul de realizare a activității de educație în domeniul de calitate - *Capacitate instituțională* - cuprinde integritatea academică, toate instituțiile de învățământ superior, de stat și private, trebuie să aibă un cod al eticii și integrității academice prin care apără valorile libertății academice, autonomiei universitare și integrității etice și să dispună de practici și mecanisme clare pentru aplicarea codului, respectiv măsuri de sancționare a celor care îl încalcă, indiferent de poziția pe care o ocupă în universitatea respectivă. Totodată, conform indicatorilor de performanță, instituția de învățământ superior, de stat sau privată, trebuie să controleze și să poată face dovada aplicării acestor practici și mecanisme și totodată să facă publice rezultatele acestui control. ARACIS ia în considerare, în procesul de evaluare instituțională, pe lângă rezultatele aplicării procedurilor proprii de evaluare, toate informațiile publice verificabile și semnalele din mass-media care se referă la aspectele calității, educației și eticii. Dacă se constată, din coroborarea și verificarea, după caz, a tuturor informațiilor de care dispune agenția că standardele referitoare la *integritatea academică* nu sunt îndeplinite, calificativul acordat este ***Lipsă de încredere***.